

Handläggare
Tina Åkesson
Telefon: 08-508 24 478

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2021-03-25

Motion om en stärkt beredskap som ger trygghet

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Skärholmens stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen ombetts yttra sig om Motion om en stärkt beredskap som ger trygghet, som lämnats in av Socialdemokraterna. Motionärerna lyfter att pandemin (Covid-19) och dess påverkan på Stockholm har påvisat såväl styrkor som svagheter i vårt samhälle. Motionärerna anser dock att staden inte kan invänta all utvärdering utan måste påbörja arbetet med att möta uppenbara brister som fanns våren 2020, för att stadens beredskap ska bli bättre. De föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar uppdra åt kommunstyrelsen att stärka stadens beredskap i enlighet med punkterna nedan (sammanfattade):

1. Stadens beredskap ska stärkas avseende tillgång till viktigt materiel.
2. Stadens beredskap ska stärkas genom en förbättrad egen rådighet och kompetens.
3. Stadens beredskap ska stärkas genom en långsiktig plan för att rusta nödvändig samhällsinfrastruktur.
4. Stadens beredskap ska stärkas genom en ökad förmåga att möta desinformation och ryktesspridning i händelse av kris.
5. Stadens beredskap ska stärkas genom ett samhälle med minskade klyftor.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stab

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningen instämmer i vikten av att tillvarata lärdomar från hanteringen av den pågående pandemin. Förvaltningen ser att de behöver analyseras inom ramen för stadens systematiska säkerhetsarbete (i linje med stadens säkerhetsprogram 2020-2023) och leda till förbättringsåtgärder på lokal och central nivå.

Avseende föreslagna punkterna 1-3 vill förvaltningen framhålla vikten av att tillvarata ny och fördjupad kunskap om risker, sårbarheter och kritiska beroenden inom ramen för det existerande arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshantering. Förvaltningen ser att det är viktigt att på ett systematiskt sätt identifiera kritiska beroenden samt prioriterade åtgärder, för att säkerställa att åtgärderna sätts in där det är mest angeläget.

Bakgrund

Skärholmens stadsdelsnämnd har från kommunstyrelsen mottagit remiss av Motion om en stärkt beredskap som ger trygghet. Skärholmen är en av fem stadsdelsnämnder som ombetts yttra sig om remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben.

Ärendet

Socialdemokraterna har lämnat in en motion om en stärkt beredskap som ger trygghet. Motionärerna lyfter att pandemin (Covid-19) och dess påverkan på Stockholm har påvisat såväl styrkor som svagheter i vårt samhälle. De lyfter vidare att stadens arbete kommer att utvärderas, vilket kommer ge viktig kunskap om hur stadens arbete kan förbättras. Motionärerna anser dock att staden inte kan invänta all utvärdering utan måste påbörja arbetet med att möta uppenbara brister som fanns våren 2020, för att stadens beredskap ska bli bättre. Enligt motionärerna krävs att staden nu initierar åtgärder. Både i ett kort tidsperspektiv för att vara bättre rustade för en eventuell andra våg av pandemin, men också i ett längre perspektiv. Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar uppdra åt kommunstyrelsen att stärka stadens beredskap i enlighet med nedan:

1. Stadens beredskap ska stärkas avseende tillgång till viktigt materiel. Exempelvis när det gäller skyddsutrustning till vård och omsorg ska staden säkerställa egenlagerhållning om minst tre månaders behov. Kommunstyrelsen ska tillsammans med berörda nämnder analysera inom vilka övriga områden det är nödvändigt med egenlagerhållning av materiel. Kommunstyrelsen ska till kommunfullmäktige återkommande redovisa status för beredskapen och en beredskapsplanering.
2. Stadens beredskap ska stärkas genom en förbättrad egen rådighet och kompetens. För att kunna möta driftsstörningar i verksamhet förorsakat av yttre faktorer behöver stadens egen förmåga stärkas. Staden bör såväl gällande välfärdsverksamhet som avseende teknisk verksamhet säkerställa att staden i egen regi har en tillräcklig beredskap för att klara medborgarnas legitima behov av en fungerande stad. Kommunstyrelsen bör därför ges i

- uppdrag att definiera det kompetensbehov och därmed ökad rådighet som staden har i den egna verksamheten för att kunna säkerställa en god beredskap.
3. Stadens beredskap ska stärkas genom en långsiktig plan för att rusta nödvändig samhällsinfrastruktur. Det finns ett eftersatt underhåll av kommunala fastigheter. Sett till beredskap i händelser av kris är det uppenbart att exempelvis underhållsskulden för skyddsrum och brandstationer är det mest akuta problemet för staden men även avseende investeringar i övriga fastigheter kan det uppstå problem, sett till exempelvis klimatpåverkan. Kommunstyrelsen bör därför återkomma till kommunfullmäktige med en plan som påskyndar exempelvis upprustningen av skyddsrum och brandstationer samt bidrar till skydd mot klimatrelaterade problem genom exempelvis ökad fjärrkyla till äldreboenden och höjt skydd för översvämningar. När verksamhet behöver omlokaliseras med kort varsel till följd av exempelvis brand eller smittspridning ska staden ha beredskap för detta.
 4. Stadens beredskap ska stärkas genom en ökad förmåga att möta desinformation och ryktesspridning i händelse av kris. Stadens lokala verksamheter har på många sätt visat sig vara viktiga budbärare för att få ut korrekt information. Staden behöver fortsätta utveckla förutsättningarna för kriskommunikation genom denna kanal. Parallellt med detta behöver staden öka samverkan med andra aktörer inom civilsamhälle, näringsliv och myndigheter för att säkra informationsflöden. Ett exempel som kommunstyrelsen bör pröva i närtid är etablerande av frivilliga resursgrupper.
 5. Stadens beredskap ska stärkas genom ett samhälle med minskade klyftor. Ekonomiska och sociala klyftor skapar grogrund för konflikter. Fattigdom och trångboddhet skapar sämre förmåga att individuellt möta hot och kriser. Det syns tydligt i smittspridning och dödsfall under pandemin. Det offentliga oförmåga att se och möta detta innan det var för sent blev uppenbart våren 2020. Därför, för att öka Stockholms beredskap, behöver klyftor minskas. Kommunstyrelsen behöver därför återuppta arbetet från sociala hållbarhetskommisionen för minskade klyftor och föreslå åtgärder i enlighet med denna. Några snabba initiativ som bör tas är att inte sälja ut hyresrätter med låg hyra samt att säkerställa att staden i egen och upphandlad regi erbjuder fasta tjänster för de som jobbar i välfärden.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i vikten av att tillvarata lärdomar som dragits under hanteringen av den pågående pandemin, avseende såväl styrkor som risker och sårbarheter i stadens beredskap.

Förvaltningen ser att de behöver tillvaratas och analyseras inom ramen för stadens systematiska säkerhetsarbete (i linje med stadens

säkerhetsprogram 2020-2023) och leda till förbättringsåtgärder, både på lokal och central nivå.

Avseende föreslagna punkterna 1-3 vill förvaltningen framhålla vikten av att tillvarata ny och fördjupad kunskap om risker, sårbarheter och kritiska beroenden inom ramen för det existerande arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetsshantering. Förvaltningen ser att det är viktigt att på ett systematiskt sätt identifiera kritiska resurser och beroenden samt prioriterade åtgärder, för att säkerställa att åtgärderna sätts in där det är mest angeläget. Det behövs ett fortsatt löpande arbete för att analysera och utreda behov av kontinuitetslösningar inom samhällsviktig verksamhet. Inte minst för sådana resurser som motionärerna nämner, exempelvis kritiskt materiel, kompetens och lokaler. Detta så att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas på en tolerabel nivå oaktat vilken typ av påfrestning samhället står inför – pandemi eller annan – och oaktat var och i vems regi verksamheten bedrivs.

Avseende kritiska externa beroenden vill förvaltningen, i linje med stadens säkerhetsprogram, lyfta vikten av kompetent och tydlig kravställning för att säkerställa motsvarande säkerhetsnivå som om verksamheten bedrivits i egen regi.

Därtill ser förvaltningen att flera aktuella kontinuitetslösningar mest effektivt koordineras och hanteras av stadsledningskontoret. Detta så att ett helhetsperspektiv är utgångspunkt och för att tillvarata möjliga synergieffekter. Avseende frågan om lagerhållning av viktigt materiel vill förvaltningen framhålla aktiviteten i budget 2021 som säger att kommunstyrelsen ska utreda hur beredskapslager kan utgöra en del av stärkt försörjningsförmåga av särskilt viktiga varor inom staden.

Punkt 2 berör också behovet av kompetens som en del av förmågan att kunna säkerställa tillräcklig beredskap. Ovan nämnt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitetsshantering är stadsövergripande och utgör i stort ryggraden i stadens beredskap. Förvaltningens åsikt är därmed att kompetenshöjande insatser ska utgå från och stödja detta arbete. Förvaltningen ser att dessa insatser bör involvera berörda chefer och nyckelfunktioner i respektive organisation. Här finns sannolikt synergieffekter att hämta genom att ett antal utbildningsinsatser tas fram centralt. Med det som grund kan respektive förvaltning och bolag göra kompletterande kompetenshöjande insatser utifrån lokala behov.

Avseende föreslagen punkt 4 instämmer förvaltningen i vikten av att ytterligare öka stadens förmåga att möta desinformation och ryktesspridning i händelse av kris. Förvaltningen ser att detta kräver ett fortsatt arbete för att integrera kommunikationsperspektivet i såväl alla delar av det systematiska säkerhetsarbetet som i alla delar av en hantering. Förvaltningen vill också betona att förutsättningarna för kommunikation i kris skapas i det vardagliga kommunikationsarbetet. Det är i den vardagliga och löpande dialogen med målgrupper som förtroendet för staden som samhällsaktör byggs, över tid.

För att kommunikationen ska ge effekt krävs kunskap om målgrupper och om vilka kommunikationsformer och -strategier som fungerar i relation till dem. Förvaltningen instämmer i att lokala verksamheter är en viktig kanal i kommunikationsarbetet men vill även betona vikten av att den kunskap om målgrupper, deras behov och förutsättningar, som finns på lokal nivå fångas upp centralt för att bidra till en än mer effektiv hantering. Avseende just kommunikationsarbetet ser förvaltningen att de utvärderingar som nu genomförs av hanteringen av Covid-19 kommer att utgöra viktiga underlag för ett utvecklingsarbete. Pandemin påverkar hela samhället och samtliga aktörer, på alla nivåer. Det innebär att viktiga lärdomar kan dras om samordningen av kommunikationsinsatserna inom och mellan lokal, regional och nationell nivå.

Avseende föreslagen punkt 5 vill förvaltningen framhålla vikten av att staden fortsatt arbetar mot de globala målen i Agenda 2030 som en integrerad del av verksamheten och under ledning av målansvariga nämnder och bolagsstyrelser.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen anser att innehållet i de i motionen föreslagna punkterna inte innebär en påverkan på de som bor eller vistas i staden utifrån kön.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Cecilia Fogelberg
Avdelningschef

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stab

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Bilagor

1. Motion om en stärkt beredskap som ger trygghet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-02-24
Cecilia Fogelberg, Avdelningschef	2021-02-24